



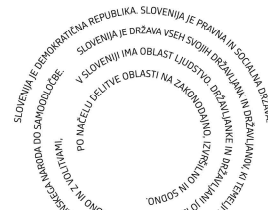
REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Zakonodajno-pravna služba

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 94, f: 01 478 98 45, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si



Številka: 212-07/23-12/

EPA 954-IX

Datum: 9. avgust 2023

DRŽAVNI ZBOR JE NA SEJI 9. 8. 2023 SPREJEL ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ODPRAVI POSLEDIC NARAVNIH NESREČ (ZOPNN-F) V NASLEDNJEM BESEDILU:

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ODPRAVI POSLEDIC NARAVNIH NESREČ (ZOPNN-F)

1. člen

V Zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo, 90/07, 102/07, 40/12 – ZUJF, 17/14, 163/22 in 18/23 – ZDU-10) se v 1. členu drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Ta zakon določa pogoje in način uporabe sredstev proračuna Republike Slovenije ter pogoje in način njihovega dodeljevanja pri odpravi posledic škode v kmetijstvu zaradi naravnih nesreč (v nadaljnjem besedilu: sredstva za odpravo posledic škode v kmetijstvu) za izvajanje:

- Uredbe Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013, str. 9), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2022/2046 z dne 24. oktobra 2022 o spremembi prilog k Uredbi (EU) št. 1408/2013 glede njune prilagoditve, da se upoštevajo določbe Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo ter njegovega Protokola o Irski/Severni Irski (UL L št. 275 z dne 25. 10. 2022, str. 55), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1408/2013/EU);
- Uredbe Komisije (EU) 2022/2472 z dne 14. decembra 2022 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgov z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 327 z dne 21. 12. 2022, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2022/2472/EU) in
- Sporočila Komisije Smernice o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju (UL C št. 485 z dne 21. 12. 2022, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Smernice EU).«.

2. člen

V 3. členu se v četrtem odstavku črta besedilo »v kmetijski proizvodnji ali«.

3. člen

V 4. členu se v 3. točki druga alineja spremeni tako, da se glasi:

»– neugodne vremenske razmere so slabe vremenske razmere, ki jih je mogoče enačiti z naravnimi nesrečami, v skladu z 2. točko 2. člena Uredbe 2022/2472/EU ali«.

8. točka se spremeni tako, da se glasi:

»8. kmetijska proizvodnja je primarna kmetijska proizvodnja v skladu s 44. točko 2. člena Uredbe 2022/2472/EU;«.

12. in 13. točka se spremenita tako, da se glasita:

»12. majhno in srednje veliko podjetje je podjetje, ki izpolnjuje merila iz Priloge I Uredbe 2022/2472/EU;

13. veliko podjetje je podjetje, ki ne izpolnjuje meril iz Priloge I Uredbe 2022/2472/EU;«.

Za 14. točko se doda nova, 15. točka, ki se glasi:

»15. kmetijski pridelek je kmetijski proizvod v skladu s 7. točko 2. člena Uredbe 2022/2472/EU, ki nastane v kmetijski proizvodnji.«.

4. člen

V 5. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Sredstva za odpravo posledic škode na stvareh in sredstva za odpravo posledic škode v kmetijstvu se dodeljujejo nepovratno. Sredstva za odpravo posledic škode v gospodarstvu se dodeljujejo povratno in nepovratno.«.

V sedmem, devetem in desetem odstavku za besedilom »zavarovanega zneska,« doda besedilo »prejetih donacij«.

5. člen

V 10. členu se v tretjem odstavku za besedilom »v okviru sredstev državne proračunske rezerve« doda besedilo »in v okviru splošne proračunske rezervacije«.

V četrtem odstavku se za besedilom »v okviru sredstev državne proračunske rezerve« doda besedilo »in v okviru splošne proračunske rezervacije«.

6. člen

Za 11. členom se doda nov, 11.a člen, ki se glasi:

»11.a člen
(dodelitev predplačil)

(1) Vlada lahko za preprečitev povečanja že nastale škode in zavarovanja življenj in premoženja prebivalstva odloči o dodelitvi predplačila sredstev za odpravo posledic naravnih nesreč lokalnim skupnostim oziroma dodelitvi sredstev drugim neposrednim proračunskim uporabnikom na podlagi predhodnega programa odprave posledic nesreče. Predhodni program odprave posledic nesreče predloži minister, pristojen za odpravo posledic naravnih nesreč, v soglasju z ministrom, pristojnim za

varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, če ga predhodno potrdi komisija za odpravo posledic nesreč.

(2) Predplačilo sredstev se lahko dodeli lokalnim skupnostim oziroma se sredstva dodelijo drugim neposrednim proračunskim uporabnikom na podlagi predhodnega programa odprave posledic nesreče največ do višine 40 % predhodne ocene neposredne škode na stvareh, ki jo pripravi ministrstvo, pristojno za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(3) Predhodni program odprave posledic nesreče vsebuje predhodno oceno neposredne škode pri posameznem upravičencu, predlog višine dodelitve sredstev posameznemu upravičencu ter predlog nujnih ukrepov pri odpravi posledic nesreče. Predhodni program odprave posledic nesreče postane sestavni del programa odprave posledic nesreče.

(4) Prejemniki sredstev iz prvega odstavka tega člena poročajo komisiji za odpravo posledic nesreč o porabi prejetih sredstev v 12 mesecih od prejema sredstev. Poročilu morajo biti predložena ustrezna dokazila o porabi sredstev.

(5) Sredstva iz prvega odstavka tega člena se zagotovijo v okviru sredstev državne proračunske rezerve in v okviru sredstev splošne proračunske rezervacije.«.

7. člen

V 34. členu se za četrtim odstavkom doda nov, peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena višino sredstev iz proračunske rezerve za odpravo posledic škode v kmetijstvu, ki se dodelijo v skladu z Uredbo 1408/2013/EU oziroma točko (b) drugega odstavka ali točko (c) tretjega odstavka 107. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije, določi vlada na podlagi ocene neposredne škode in ocene o potrebnih sredstvih za odpravo posledic v skladu z a44.a členom tega zakona.«.

8. člen

V 37. členu se v prvem odstavku prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»– kmetijski pridelki, katerih proizvodnja je zaradi naravne nesreče, za katero ni omogočena pridobitev državne pomoči v obliki sofinanciranja zavarovalne premije za zavarovanje kmetijske proizvodnje, zmanjšana za vsaj 30 % običajne letne kmetijske proizvodnje, ali kmetijski pridelki, katerih proizvodnja je zaradi naravne nesreče, za katero je omogočena pridobitev državne pomoči v obliki sofinanciranja zavarovalne premije za zavarovanje kmetijske proizvodnje, zmanjšana za 80 % ali več običajne letne kmetijske proizvodnje,«.

9. člen

39. člen se spremeni tako, da se glasi:

»39. člen
(upravičenci do sredstev)

(1) Sredstva za odpravo posledic škode v kmetijstvu se lahko dodelijo fizični ali pravni osebi, ki na ozemlju Republike Slovenije obdeluje kmetijska zemljišča ali proizvaja kmetijske pridelke, če je v času pojava naravne nesreče kot nosilec

kmetijskega gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in gozdarstvo.

(2) Oseba iz prejšnjega odstavka je upravičena do sredstev za odpravo posledic škode v kmetijstvu:

- če ji ni omogočena pridobitev državne pomoči v obliki sofinanciranja zavarovalne premije za zavarovanje kmetijske proizvodnje in
- za tiste kmetijske pridelke, za katere iz ocene neposredne škode sledi, da je njihova proizvodnja v obdobju ugotavljanja posledic naravne nesreče manjša od običajne letne kmetijske proizvodnje za vsaj 30 %.

(3) Oseba iz prvega odstavka tega člena je upravičena do sredstev za odpravo posledic škode v kmetijstvu:

- če ji je omogočena pridobitev državne pomoči v obliki sofinanciranja zavarovalne premije za zavarovanje kmetijske proizvodnje in
- za tiste kmetijske pridelke, za katere iz ocene neposredne škode sledi, da je njihova proizvodnja v obdobju ugotavljanja posledic naravne nesreče manjša od običajne letne kmetijske proizvodnje za 80 % ali več.«.

10. člen

40. člen se spremeni tako, da se glasi:

»40. člen
(višina dodeljenih sredstev)

(1) Upravičencu iz prejšnjega člena se za odpravo posledic škode v kmetijstvu za posamezni kmetijski pridelek dodelijo sredstva v višini do največ:

- 40 % ocene neposredne škode ali za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost do največ 45 % ocene neposredne škode, če škoda v kmetijstvu nastane zaradi naravne nesreče, za katero na območju Republike Slovenije ni mogoče skleniti zavarovanja, ki krije najmanj 50 % običajne letne proizvodnje upravičenca ali dohodka od proizvodnje in statistično najpogostejša podnebna tveganja, za katera je zagotovljeno zavarovanje;
- 30 % ocene neposredne škode ali za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost do največ 40 % ocene neposredne škode, če je za odpravo škode v kmetijstvu mogoče skleniti zavarovanje, ki krije najmanj 50 % povprečne letne proizvodnje upravičenca ali dohodka od proizvodnje in statistično najpogostejša podnebna tveganja, za katera je zagotovljeno zavarovanje;

(2) Sredstva, ki se upravičencu dodelijo za odpravo posledic škode v kmetijstvu, se zmanjšajo za 50 %, razen če se dodelijo upravičencu, ki je sklenil zavarovanje kmetijske proizvodnje, ki krije najmanj 50 % njegove letne kmetijske proizvodnje.

(3) Pri določitvi višine sredstev, ki se jih upravičencu dodeli za odpravo posledic škode v kmetijstvu, je treba zagotoviti, da za posamezni kmetijski pridelek vsota dodeljenih sredstev za odpravo posledic škode v kmetijstvu po tem zakonu, kakršnih koli drugih sredstev iz državnega proračuna za odpravo posledic škode v kmetijstvu, sredstev občinskih proračunov, ki so dodeljena upravičencu kot neposredno izplačilo za odpravo posledic škode v kmetijstvu, in izplačil zavarovalnih zneskov za škodo na kmetijskem pridelku na grafično enoto rabe kmetijskih zemljišč v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: GERK), ne presega 80 %, na območju z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost pa ne presega 90 % zmanjšanja vrednosti kmetijske proizvodnje.

(4) Zmanjšanje vrednosti kmetijske proizvodnje iz prejšnjega odstavka se izračuna v skladu z osmim odstavkom 25. člena oziroma osmim odstavkom 37. člena Uredbe 2022/2472/EU.

(5) Če nastane škoda v kmetijstvu na istem kmetijskem pridelku zaporedoma zaradi pojava enakih ali različnih naravnih nesreč, se za neposredno škodo na tem kmetijskem pridelku šteje ocena neposredne škode v kmetijstvu, izdelana pred spraviom tega kmetijskega pridelka.

(6) Upravičencu se ne dodelijo sredstva za odpravo posledic škode v kmetijstvu, če pristojni inšpektor ugotovi, da je upravičenec proizvajal kmetijski pridelek v letu nastanka škode v nasprotju s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ali predpisi, ki urejajo varstvo voda, namenjenih oskrbi s pitno vodo na teh kmetijskih zemljiščih.

(7) Upravičencu se ne dodelijo sredstva za odpravo posledic suše na območjih iz registra namakalnih sistemov, razen v primerih, ko zaradi pomanjkanja vode namakanje ni bilo mogoče.

(8) Upravičencu se sredstva ne dodelijo, če višina dodeljenih sredstev iz programa odprave posledic škode v kmetijstvu na upravičenca ne presega 100 eurov.«.

11. člen

Za 44. členom se dodata nov oddelek 3.7 in nov, a44.a člen, ki se glasita:

»3.7 Pomoč najbolj prizadetim kmetijskim gospodarstvom, dejavnim v kmetijski proizvodnji, v skladu z Uredbo 1408/2013/EU oziroma točko (b) drugega odstavka ali točko (c) tretjega odstavka 107. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije

a44.a člen

(pomoč v skladu z Uredbo 1408/2013/EU)

(1) Upravičenci do pomoči za odpravo posledic škode v kmetijstvu zaradi naravne nesreče v skladu z Uredbo 1408/2013/EU oziroma točko (b) drugega odstavka ali točko (c) tretjega odstavka 107. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (prečiščena različica, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47), zadnjič spremenjene s Sklepom Sveta (EU) 2019/1255 z dne 18. julija 2019 o spremembi Protokola št. 5 o Statutu Evropske investicijske banke (UL L št. 196 z dne 24. 7. 2019, str. 1), so osebe iz prvega odstavka 39. člena tega zakona:

- za tiste kmetijske pridelke na GERK, za katere iz ocene neposredne škode sledi, da so 100 % poškodovani,
- za vsa uničena ali drugače v celoti izgubljena proizvodna sredstva, in sicer trajne nasade in plemensko živino.

(2) Upravičencu iz prejšnjega odstavka se za odpravo posledic škode v kmetijstvu za posamezni kmetijski pridelek dodelijo sredstva v višini do največ 30 % ocene neposredne škode.

(3) Pri določitvi višine sredstev, ki se jih upravičencu dodeli za odpravo posledic škode v kmetijstvu, je treba zagotoviti, da za posamezni kmetijski pridelek vsota dodeljenih sredstev za odpravo posledic škode v kmetijstvu v skladu s tem členom, kakršnih koli drugih sredstev iz državnega proračuna za odpravo posledic škode v kmetijstvu, sredstev občinskih proračunov, ki so dodeljena upravičencu kot

neposredno izplačilo za odpravo posledic škode v kmetijstvu, in izplačil zavarovalnih zneskov za škodo na kmetijskem pridelku na GERK ne presega ocene neposredne škode.

(4) Vlada za dodelitev pomoči iz tega člena podrobneje določi pogoje, način izračuna in postopek.

(5) Upravičencu se sredstva ne dodelijo, če višina dodeljenih sredstev iz tega člena na upravičenca ne presega 100 eurov.

(6) Za ukrep po tem členu se ne uporablja zadnji stavek drugega odstavka 35. člena tega zakona.«.

12. člen

Za 44.g členom se doda nov, 44.h člen, ki se glasi:

»44.h člen

(finančni inženiring za odpravo posledic naravnih nesreč)

(1) Ne glede na peti odstavek 106.f člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-1O in 76/23; v nadaljnjem besedilu: ZJF) je finančni inženiring tudi ukrep, s katerim država odpravlja posledice naravnih nesreč.

(2) Finančni inženiring po tem zakonu ima lahko obliko kreditov ali garancij, ki so namenjeni odpravi posledic naravne nesreče.. Višina kredita ali garancije ne sme biti višja od škode, potrjene s strani pooblaščenega cenilca in se lahko dodeli le za tisti del, škode, ki ni predmet nadomestila škode po drugih ukrepih.

(3) Posojilni sklad je lahko oblikovan do višine 100 milijonov eurov za odpravo posamezne naravne nesreče, delež vplačil države pa ne sme presegati 30%. Ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, določi višino vplačanega deleža države na podlagi izdelane ocene tveganj in absorpcijske sposobnosti potencialnih prejemnikov pomoči. Prva izguba se krije v breme teh sredstev. Sredstva tega sklada morajo biti porabljena v roku dveh let od ustanovitve. Sredstva se štejejo za porabljena, ko je financiranje končnemu prejemniku odobreno s sklepom izvajalca ukrepa finančnega inženiringa. Neporabljena sredstva se po izteku roka za porabo vrnejo v proračun. V primeru, ko porabljena sredstva niso črpana s strani končnih prejemnikov, se ta sredstva vrnejo v proračun v roku enega leta od dne, ko črpanje teh sredstev s strani končnih prejemnikov ni bilo več mogoče. Ukrep ob ustanovitvi predvidi enkratno porabo sredstev.

(4) Garancijska shema po tem zakonu ne sme presegati 100 mio EUR. Posamezni upravičenec lahko prejme garancijo, če iz dokumentacije izhaja finančna sposobnost posojilojemalca za vračilo posojila. Garancijska shema po na voljo do porabe sredstev oziroma do dveh let po oblikovanju. Sredstva se štejejo za porabljena, ko je financiranje končnemu prejemniku odobreno s sklepom posojilodajalca. Neporabljena sredstva se po izteku roka za porabo vrnejo v proračun. V primeru, ko porabljena sredstva niso črpana s strani končnih prejemnikov, se delež sredstev garancije, ki odpade na ta sredstva, vrnejo v proračun v roku enega leta od dne, ko črpanje teh sredstev s strani končnih prejemnikov ni bilo več mogoče. Morebitni donosi iz upravljanja sredstev sklada upravljavec sklada pripiše vrednosti sklada. Ukrep ob ustanovitvi predvidi enkratno porabo sredstev.

(5) Za oblikovanje instrumentov finančnega inženiringa ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, pripravi načrt izvajanja finančnih instrumentov ter ključne elemente finančnega inženiringa v skladu z drugim odstavkom 106.j člena ZJF.

(6) Prejemniki pomoči so upravičenci iz 44.e člena tega zakona in nosilci kmetijskih gospodarstev, v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, in koncesionarji v skladu z zakonom, ki ureja sladkovodno ribištvo, ki pred naravno nesrečo niso bili v težavah po pravilih o državnih pomočeh in izkazujejo finančno sposobnost vračila posojil.

(7) Za pridobitev kredita ali garancije po tem zakonu morajo prejemniki pomoči iz prejšnjega odstavka predložiti dokazila o višini škode, ki je posledica naravne nesreče. Za dokazilo iz prejšnjega stavka zadošča zapisnik o oceni škode, potrjen s strani pooblaščenega cenilca, oziroma druga dokazila, ki jih v pogodbi o izvajanju ukrepa finančnega inženiringa dogovorita Republika Slovenija in izvajalec ukrepa.

(8) Ukrep finančnega inženiringa se lahko izvaja v skladu s 50. členom Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 187, str. 1, z dne 26. 6. 2014), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2023/1315 z dne 23. junija 2023 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe ter Uredbe (EU) 2022/2473 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, za združljive z notranjim trgov z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 167 z dne 30. 6. 2023, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 651/2014/EU), Uredbo 2022/2472/EU, Uredbo Komisije (EU) 2022/2473 z dne 14. decembra 2022 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, za združljive z notranjim trgov z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 327 z dne 21. 12. 2022, str. 82), ali po pravilu de minimis.

(9) Pri odločanju o višini kredita ali garancije za odpravo posledic naravnih nesreč je treba zagotoviti, da vsota sredstev, dodeljenih po tem zakonu, in sredstev, dodeljenih kot izplačilo zavarovalnega zneska, ter sredstev, dodeljenih iz državnega proračuna in občinskih proračunov, ni večja od dejanske škode.

(10) Če pristojni organ ugotovi, da škoda ni bila pravilno ocenjena ali je upravičenec prejel pomoč po tem zakonu v nasprotju s prejšnjim odstavkom upravičencu določi rok za vračilo prekomerno prejete pomoči. Po poteku roka za vračilo prekomerno prejete pomoči in do vračila se upravičencu obračunavajo zakonske zamudne obresti po zakonu, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti.«.

13. člen

Za 46. členom se doda nov, 46.a člen, ki se glasi:

»46.a člen

(izdaja in vročanje odločbe o dodelitvi sredstev za odpravo škode v kmetijstvu in gospodarstvu ter nadzor in vračilo pomoči)

(1) Za izdajo in vročitev odločbe o dodelitvi sredstev za odpravo škode v kmetijstvu se uporablja postopek iz 36.č in 37. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list

RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVMHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23).

(2) Če pristojni organ ugotovi, da škoda ni bila pravilno ocenjena ali je upravičenec prejel pomoč po tem zakonu v nasprotju z desetim odstavkom 5. člena tega zakona v odločbi določi rok za vračilo prekomerno prejete pomoči. Po poteku roka za vračilo prekomerno prejete pomoči in do vračila se upravičencu obračunavajo zakonske zamudne obresti po zakonu, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti.

(3) Upravičenec, ki je uveljavil pomoč po tem zakonu, mora, če je pri njem ali pri osebah, ki skupaj z upravičencem delujejo kot en subjekt s skupnim virom nadzora v smislu tretjega odstavka 3. člena Priloge I k Uredbi 651/2014/EU ali Uredbe 2022/2472/EU od uveljavitve tega zakona v letu 2023 oziroma za leto 2023 prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, o tem obvestiti pristojni organ najpozneje v dveh mesecih po izplačilu. Prejeta sredstva mora vrniti v 30 dneh po vročitvi odločbe, ki jo izda pristojni organ, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi po zakonu, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti, ki tečejo od dneva poteka roka za vračilo prejete pomoči do dneva vračila.

(4) Nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti vračila prejetih sredstev iz prejšnjega odstavka izvaja pristojni organ. Za namene izvajanja nadzora iz prejšnjega stavka pristojni organ pridobi podatke o izplačilu dobička, nakupih lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu od Finančne uprave Republike Slovenije. Vrsto in obliko ter način posredovanja podatkov iz tega odstavka določi pristojni organ.«.

PREHODNE DOLOČBE

INTERVENTNI UKREPI PO POPLAVAH V AVGUSTU 2023

Vsebina poglavja in veljavnost ukrepov

14. člen

(vsebina poglavja in veljavnost ukrepov)

To poglavje ureja interventne ukrepe za odpravo posledic poplav iz avgusta 2023.

Ukrepi iz tega poglavja veljajo do 31. decembra 2023, če ni pri posameznem ukrepu določeno drugače.

Začasni ukrep na področju dela prostih dni

15. člen

(začasni ukrep na področju dela prostih dni)

Ne glede na 2. člen Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 112/05 – uradno prečiščeno besedilo, 52/10, 40/12 – ZUJF, 19/15, 83/16 in 92/20) se v letu 2023 kot dela prost dan v Republiki Sloveniji določi 14. avgust.

Začasni ukrep na področju proračunske rezerve

16. člen

(uporaba sredstev proračunskega sklada proračunske rezerve)

Ne glede na četrti odstavek 48. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23) o uporabi sredstev proračunskega sklada proračunske rezerve v posameznem primeru do višine 2% razpoložljivih sredstev proračunske rezerve odloča vlada na predlog ministra, pristojnega za finance. O uporabi sredstev vlada obvešča Državni zbor s pisnimi poročili. O uporabi sredstev proračunskega sklada proračunske rezerve v znesku, ki presega navedeno višino, odloča Državni zbor s posebnim zakonom.

Začasni ukrep na področju kreditnih obveznosti iz kreditov javnih skladov

17. člen

(odlog plačila obveznosti iz kreditnih pogodb javnim skladom)

(1) Javni sklad, katerega ustanoviteljica je Republika Slovenija (v nadaljnjem besedilu: javni sklad), ki preko javnih razpisov ali javnih pozivov izvaja kreditiranje, lahko zaradi okoliščin, povezanih s posledicami poplav iz avgusta 2023, odobri kreditojemalcu odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe za največ 12 mesecev, če posamezne obveznosti iz kreditne pogodbe, za katero kreditojemalec zahteva odlog plačila, še niso zapadle v plačilo do dneva uveljavitve tega zakona.

(2) Kreditojemalec naslovi na javni sklad vlogo za odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe najpozneje do 31. decembra 2023. V vlogi mora kreditojemalec pojasniti, da zaradi okoliščin, povezanih s posledicami poplav v letu 2023, začasno ne more zagotavljati poplačila obveznosti po kreditni pogodbi.

(3) Javni sklad in kreditojemalec se z aneksom h kreditni pogodbi dogovorita za čas trajanja odloga plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, vendar največ za 12 mesecev. Odlog plačila lahko javni sklad izvede ne glede na določbe javnega razpisa ali javnega poziva, po katerem je bil kredit dodeljen. Odlog plačila pomeni prekinitev zapadlosti vseh obveznosti po kreditni pogodbi do izteka obdobja odloga.

(4) Končni datum zapadlosti kreditne pogodbe se podaljša za čas trajanja odloga plačila, enako se podaljša zapadlost pogodbe, ki služi kot zavarovanje kreditne pogodbe. Odlog plačila ne vpliva na izračun višine posameznega obroka v skladu s kreditno pogodbo. Po izteku obdobja odloga plačila naslednji obrok zapade v plačilo v skladu z določbami aneksa h kreditni pogodbi z amortizacijskim načrtom, ki je priloga aneksa h kreditni pogodbi.

(5) Ne glede na tretji in četrti odstavek tega člena se lahko javni sklad in kreditojemalec dogovorita drugače.

(6) Za veljavnost in učinke odloga plačila po tem členu se razen sklenitve aneksa iz tretjega odstavka tega člena ne zahteva nobeno dodatno dejanje javnega sklada, ki izvede ukrep po tem zakonu, ali njegovih kreditojemalcev ali njihovih porokov, ne glede na drugačne določbe v kreditni pogodbi ali zakonih, ki se uporabljajo v zvezi s plačilom obveznosti iz kreditne pogodbe.

(7) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko javni sklad kreditojemalcem, ki so bili v zamudi z izpolnjevanjem svojih obveznosti že pred poplavami iz avgusta 2023,

vendar ne več kot 90 dni, na podlagi vloge za reprogram kreditne pogodbe, zapadle neporavnane obveznosti reprogramira tako, da se poveča višina posameznih obrokov.

(8) Ukrep odloga plačila obveznosti iz kreditnih pogodb je sestavni del programa odprave posledic škode v gospodarstvu iz 44.c člena zakona.

Začasni ukrep na področju predplačil v gospodarstvu

18. člen (predplačila za pomoč v gospodarstvu)

(1) Vlada lahko za preprečitev povečanja že nastale škode v gospodarstvu zaradi posledic poplav v avgustu 2023 odloči o dodelitvi predplačila sredstev gospodarstvu na podlagi predhodnega programa odprave posledic naravne nesreče, ki ga pripravi ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, na podlagi predhodne ocene škode, za katero pridobi ocenjene podatke o oceni škode v gospodarstvu s strani gospodarskih in obrtnih zbornic ali s strani oškodovancev. Predhodni program odprave posledic naravne nesreče predloži vladi minister, pristojen za gospodarstvo.

(2) Predplačilo sredstev se lahko dodeli upravičencem, ki zaradi posledic naravne nesreče ne morejo poslovati ali imajo oteženo poslovanje na podlagi predhodnega programa odprave posledic naravne nesreče največ do višine 10 odstotkov prehodne ocene iz prvega odstavka tega člena.

(3) Predhodni program odprave posledic naravne nesreče vsebuje predhodno oceno škode pri posameznem upravičencu, predlog višine dodelitve sredstev posameznemu upravičencu ter predlog nujnih ukrepov pri odpravi posledic naravne nesreče. Predhodni program odprave posledic naravne nesreče postane sestavni del programa odprave posledic naravne nesreče iz 44. e člena zakona.

(4) Prejemniki sredstev iz drugega odstavka tega člena poročajo ministrstvu, pristojnem za gospodarstvo, o porabi prejetih sredstev v 12 mesecih od prejema sredstev po predhodnem programu odprave posledic naravnih nesreč iz prejšnjega odstavka in sredstev po programu odprave posledic naravne nesreče iz 44.c člena zakona. Poročilu morajo biti predložena ustrezna dokazila o porabi sredstev.

(5) Sredstva iz prvega odstavka tega člena se zagotovijo v okviru sredstev državne proračunske rezerve in v okviru sredstev splošne proračunske rezervacije.

Začasni ukrepi na področju dela

1. Začasni ukrep nadomestila plač delavcem zaradi nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče

19. člen (upravičenci do nadomestil)

(1) Delavec, ki ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi posledic poplav iz avgusta 2023, je upravičen do nadomestila plače v skladu s tem zakonom.

(2) Kot odsotnost zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče v skladu s prejšnjim odstavkom se šteje nezmožnost prihoda na delo, nezmožnost opravljanja dela zaradi opravljanja nujnih ravnanj odpravljanja škode ali opravljanja nujnih ravnanj

za zavarovanje življenja ali zdravja ljudi in živali ter odvrčanje in preprečevanje škode ali druge okoliščine nezmožnosti opravljanja dela zaradi posledic naravne nesreče.

(3) Delodajalec lahko uveljavlja pravico do povračila izplačanih nadomestil plače delavca, ki ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi posledic poplav iz avgusta 2023.

(4) Pravico do ukrepa nadomestila plač delavcev nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 lahko uveljavlja vsak delodajalec v Republiki Sloveniji, razen:

- neposredni ali posredni uporabnik proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2022 višji od 70 odstotkov,
- delodajalec, ki opravlja finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki v skladu s standardno klasifikacijo dejavnosti spada v skupino K, in je imel na dan 3. avgust 2023 več kot deset zaposlenih,
- tuja diplomatska predstavništva in konzulati, mednarodne organizacije, predstavništva mednarodnih organizacij ter institucije, organi in agencije Evropske unije v Republiki Sloveniji.

20. člen (časovna omejitev)

Delavec, ki ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče, prejema nadomestilo plače za čas, ko so podane okoliščine višje sile, ki upravičujejo delavčevo odsotnost.

21. člen (pravice in obveznosti delavcev)

(1) Delavec, ki ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče, ima pravico do nadomestila plače v višini, kot je določena v zakonu, ki ureja delovna razmerja, za primer začasne nezmožnosti zagotavljanja iz poslovnega razloga.

(2) Delavec mora v primeru odsotnosti z dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče najpozneje v treh delovnih dneh od uveljavitve tega zakona ali v treh delovnih dneh od nastanka tega razloga o vseh okoliščinah, ki vplivajo na nastanek višje sile, obvestiti delodajalca. Če je delavec o okoliščinah višje sile pred uveljavitvijo tega zakona obvestil delodajalca v skladu s splošno dolžnostjo obveščanja v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, se šteje, da je svojo dolžnost obveščanja iz prejšnjega stavka že izpolnil.

(3) Nadomestilo plače, določeno v skladu s prvim odstavkom tega člena, ne sme biti nižje od minimalne plače v Republiki Sloveniji.

22. člen (uveljavljanje pravice delodajalca do povračila nadomestil plače)

(1) Delodajalec uveljavi pravico do povračila izplačanih nadomestil plače z vlogo, ki jo vloži v elektronski obliki pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) v petnajstih dneh od uveljavitve tega zakona, ko delodajalec uveljavlja pravico do povračila izplačanih nadomestil plače za čas pred

uveljavitvijo tega zakona, oziroma v petnajstih dneh od začetka odsotnosti delavca zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče.

(2) V primeru uveljavljanja povračila nadomestila plače, ko delavec ne more opravljati dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče, delodajalec vlogi iz prejšnjega odstavka priloži izjavo delavca o obstoju okoliščin, ki vplivajo na nastanek višje sile.

(3) Zavod odloči o vlogi v 15 dneh od popolne vloge z odločbo, zoper katero je možna pritožba na ministrstvo, pristojno za delo.

(4) Odločba o povračilu izplačanih nadomestil plače mora zlasti vsebovati predmet, osnovo za izračun nadomestil plače, način izračuna povračila nadomestil plače, višino povračila nadomestil plače, vsebino zahtevkov za povračilo nadomestil plače in njihovih prilog, razloge za zavrnitev zahtevka za povračilo, rok za izplačilo, obdobje vračanja sredstev, spremljanje in poročanje, sankcije za kršitev odločbe in nadzor nad njenim izvajanjem.

23. člen

(višina in izplačilo povračila izplačanih nadomestil plače)

(1) Izplačana nadomestila plač delavcev, ki zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ne morejo opravljati dela, Republika Slovenija povrne v celoti.

(2) Povračilo nadomestila plače v primerih iz prejšnjega odstavka se delodajalcu izplačuje mesečno, v sorazmernem deležu ali v celoti, zadnji dan meseca, ki sledi mesecu izplačila nadomestila plače na podlagi tega.

(3) Delodajalcu pripada povračilo izplačanih nadomestil plače zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče za dejansko mesečno ali tedensko obveznost, za praznične in druge dela proste dni, določene z zakonom.

(4) Zavod delodajalcu ne poravnava obračunanih nadomestil plače, če jih ta ni izplačal delavcem, ki so bili do njih upravičeni.

24. člen

(obveznosti delodajalca)

(1) V obdobju prejemanja povračila izplačanih nadomestil plače v skladu s prejšnjim členom mora delodajalec delavcem izplačevati neto nadomestila plače in poravnovati prispevke za obvezna socialna zavarovanja.

(2) Delodajalec v obdobju prejemanja povračila izplačanih nadomestil plače delavcev, ki zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ne morejo opravljati dela, ne sme začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, za katere je uveljavljal povračilo izplačanih nadomestil plače, ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov, razen če je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet že pred 3. avgustom 2023 in delodajalec ni uveljavil pravice do povračila izplačanih nadomestil plače za te delavce, ki zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ne morejo opravljati dela, na podlagi tega podpoglavja. Delodajalec ne more uveljavljati povračila izplačanih nadomestil plače za delavca, ki zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ne more opravljati dela, v času teka odpovednega roka.

(3) Če delodajalec ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena, mora prejeta sredstva za delavca, za katerega je ugotovljena kršitev, v celoti vrniti.

(4) Delodajalec, ki je prejel povračilo izplačanih nadomestil plače delavcev, ki zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ne morejo opravljati dela, na podlagi tega podpoglavja, mora v primeru, če je od 3. avgusta 2023 prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, izplačanih v letu 2023 oziroma za leto 2023, o tem obvestiti Finančno upravo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) v dveh mesecih po izplačilu. Prejeta sredstva mora vrniti v 30 dneh po vročitvi odločbe, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi v skladu z zakonom, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti, ki tečejo od dneva prejema povračila izplačanih nadomestil plače do dneva vračila. Nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti vračila prejetih sredstev iz tega odstavka izvaja FURS, ki za postopek nadzora smiselno uporabi zakon, ki ureja davčni postopek.

(5) Če obveznost vračila povračila izplačanih nadomestil plače iz tega člena ni plačana v roku, določenem v prejšnjem odstavku, se prisilno izterja. Izvršbo opravi FURS v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

25. člen

(časovno uveljavljanje nadomestila plače in povračila nadomestil plače)

Upravičenost do povračila nadomestil plače delavcev ter pravice in obveznosti delavcev, ki zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče ne morejo opravljati dela, traja od 3. avgusta 2023 do 31. decembra 2023.

26. člen

(zagotavljanje sredstev)

Sredstva za povračilo nadomestil plače iz tega podpoglavja se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije ali iz sredstev, pridobljenih iz proračuna Evropske unije.

27. člen

(odločanje, izplačevanje ter izvajanje nadzora nad dodelitvijo nadomestil plače in izvajanjem odločbe)

(1) Za potrebe odločanja, izplačevanja povračil nadomestil plače in izvajanja nadzora ima zavod pravico brezplačno pridobivati podatke o delavcih, ki ne morejo opravljati dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče, iz zbirk podatkov od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, upravljavca Centralnega registra prebivalstva in FURS, in sicer:

- osebno ime,
- EMŠO,
- zavarovalno podlago ter
- podatke o izplačanih plačah in plačanih prispevkih.

(2) Delodajalec, ki uveljavi povračilo nadomestil plače, mora zavodu omogočiti administrativni in finančni nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti iz odločbe. V primeru nadzora na kraju samem mora zavodu omogočiti vpogled v računalniške programe, listine in postopke v zvezi z izvajanjem tega zakona.

(3) Za namen izvajanja nadzora nad izpolnjevanjem obveznosti delodajalca iz odločbe ima zavod pravico tudi neposredno od delodajalca pridobivati dokazila in listine, iz katerih je razviden način uveljavljanja pravic na podlagi tega podpoglavja, na katerih mora delodajalec prekri oziroma iz katerih mora izločiti tiste dele listin, ki niso nujni za ugotovitev razloga prenehanja zaposlitve in za vročitev takšne listine.

(4) Podatki, ki jih pridobi zavod na podlagi tega podpoglavja, se ne smejo pošiljati tretjim osebam, hranijo pa se deset let po pridobitvi, razen v anonimizirani obliki za raziskovalne namene.

(5) Po preteku roka hrambe iz prejšnjega odstavka se podatki blokirajo in nadalje obravnavajo v skladu s predpisi, ki urejajo poslovanje organov javne uprave s stalno zbirko dokumentarnega gradiva oziroma ravnanje z javnim arhivskim gradivom.

(6) Po blokiranju v skladu s prejšnjim odstavkom se podatki iz četrtega odstavka tega člena hranijo 30 let.

28. člen (inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega podpoglavja opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za delo.

29. člen (kazenske določbe na področju nadomestil plač zaradi nemožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče)

(1) Z globo od 3.000 do 20.000 evrov se kaznuje delodajalec – pravna oseba, samostojni podjetnik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki:

- izplača nadomestila plače v nasprotju s prvim odstavkom 24. člena tega zakona,
- ne omogoči administrativnega in finančnega nadzora zavodu v skladu z 27. členom tega zakona.

(2) Z globo od 1.500 do 8.000 evrov se kaznuje delodajalec, ki zaposluje 10 ali manj delavcev – pravna oseba, samostojni podjetnik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 450 do 2.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca pravne osebe, samostojnega podjetnika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost ter odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 450 do 1.200 evrov se kaznuje delodajalec posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Za prekršek iz tega člena se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene v tem členu.

2. Začasni ukrep na področju plačane odsotnosti delavca

30. člen (začasni ukrep na področju plačane odsotnosti prostovoljca)

(1) Ne glede na 165. člen Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1) in 41. člen Zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90, 2/91-I, 5/91, 18/91, 22/91, 4/93, 18/94 – ZRPJZ, 70/97, 87/97 – ZPSDP, 38/99, 56/02 – ZJU in 8/20) ima prostovoljec, ki opravlja prostovoljsko delo v okviru prostovoljske organizacije, pravico do plačane odsotnosti z dela največ sedem delovnih dni zaradi odpravljanja posledic poplav.

(2) Prostovoljec izkazuje upravičenost do odsotnosti iz prejšnjega odstavka na podlagi potrdila prostovoljske organizacije o opravljenem prostovoljskem delu.

(3) Izplačana nadomestila plač prostovoljcev iz prvega odstavka tega člena Republika Slovenija povrne v celoti.

3. Začasni ukrep delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo

31. člen (namen ukrepa in upravičenci)

(1) Pravico do delnega povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo lahko uveljavlja vsak delodajalec v Republiki Sloveniji, registriran najpozneje na dan 2. avgust 2023, ki delavcem začasno ne more zagotavljati dela zaradi posledic poplav, razen:

- neposredni ali posredni uporabnik proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna občine,
- delodajalec, ki opravlja finančno ali zavarovalniško dejavnost, ki spada v skupino K v skladu s standardno klasifikacijo dejavnosti in ima na dan 2. avgust 2023 več kot deset zaposlenih,
- tuja diplomatska predstavništva in konzulati, mednarodne organizacije, predstavništva mednarodnih organizacij ter institucije, organi in agencije Evropske unije v Republiki Sloveniji.

32. člen (upravičeno obdobje)

(1) Delodajalec iz prejšnjega člena lahko napoti posameznega delavca na začasno čakanje na delo največ za obdobje od 3. avgusta 2023 do 31. oktobra 2023.

(2) Vlada Republike Slovenije lahko ukrep iz prejšnjega odstavka s sklepom podaljša, vendar najdlje do 31. decembra 2023. Sklep o podaljšanju ukrepa vlada objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) V primeru podaljšanja ukrepa iz prejšnjega odstavka lahko delodajalec delavca napoti na začasno čakanje na delo najdlje do izteka obdobja iz tega člena.

33. člen (pravice in obveznosti delavcev)

(1) Delavec, ki je napoten na začasno čakanje na delo v skladu z določbami tega podpoglavja, ohrani vse pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, razen tistih, ki so drugače urejene s tem zakonom.

(2) Delavec se mora v času začasnega čakanja na delo na podlagi tega podpoglavja na zahtevo delodajalca, poslano delavcu v pisni obliki ali po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in njegovo uporabo nalaga delodajalec oziroma v primeru nezmožnosti pisne komunikacije na drug ustrezen način, vrniti na delo do sedem delovnih dni v tekočem mesecu, pri čemer mora delodajalec takšno zahtevo delavcu posredovati vsaj en dan pred vrnitvijo na delo.

(3) Če je bila plača delavca znižana zaradi določitve krajšega polnega delovnega časa pri delodajalcu, se za določitev osnove za nadomestilo plače za čas začasnega čakanja na delo upošteva plača ali osnova za nadomestilo plače v zadnjih treh mesecih pred določitvijo krajšega polnega delovnega časa.

(4) Če delavec v dogovoru z delodajalcem v času začasnega čakanja na delo izrabí pravico do letnega dopusta, ima za čas izrabe letnega dopusta pravico do nadomestila plače v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

(5) Delodajalec delavca pisno napoti na začasno čakanje na delo. V pisnem napotilu določi čas začasnega čakanja na delo, možnosti in način poziva delavcu, da se predčasno vrne na delo, ter višino nadomestila plače.

(6) Delavec se lahko v času začasnega čakanja na delo prijavi v evidenco iskalcev zaposlitve in se lahko vključi v ukrepe, ki se zagotavljajo prijavljenim iskalcem zaposlitve v skladu z zakonom, ki ureja trg dela.

(7) V času dela s polnim delovnim časom delavec ni zavezan izvajati aktivnosti iz ukrepov aktivne politike zaposlovanja v skladu z zakonom, ki ureja trg dela.

(8) Če se delavec na podlagi soglasja delodajalca vključi v ukrepe iz šestega odstavka tega člena, je ne glede na prvi odstavek tega člena višina nadomestila plače določena v višini, kot je določena v sedmem odstavku 137. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1).

34. člen (višina nadomestila plače)

(1) Delavec ima v času začasnega čakanja na delo pravico do nadomestila plače v višini, kot je določena z zakonom, ki ureja delovna razmerja, za primer začasne nezmožnosti zagotavljanja dela iz poslovnega razloga.

(2) Nadomestilo plače, določeno v skladu s prejšnjim odstavkom, ne sme biti nižje od minimalne plače v Republiki Sloveniji.

35. člen (višina delnega povračila nadomestila plače)

Republika Slovenija zagotovi višino delnega povračila nadomestila plače iz 31. člena tega zakona v višini 80 odstotkov nadomestila plače in je omejena z višino povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji za mesec maj 2023. V 80 odstotkov nadomestila plače, ki ga krije Republika Slovenija, je vključeno nadomestilo plače z vsemi davki in prispevki delodajalca (bruto II).

36. člen
(delavci s pravicami iz socialnih zavarovanj)

(1) Če je delavec ob napotitvi na začasno čakanje na delo upravičen do odsotnosti z dela ali med trajanjem začasnega čakanja na delo pridobi pravico do odsotnosti z dela na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju, starševskem varstvu ali druge upravičene odsotnosti ter do ustreznega nadomestila plače ali plačila prispevkov, se nadomestilo plače iz prejšnjega člena v tem času ne izplačuje.

(2) Če je delavec ob napotitvi na začasno čakanje na delo ali med trajanjem začasnega čakanja na delo upravičen do dela s krajšim delovnim časom od polnega in prejema delno nadomestilo na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali je upravičen do dela s krajšim delovnim časom od polnega na podlagi predpisov o zdravstvenem zavarovanju ali starševskem varstvu, se nadomestilo plače iz prejšnjega člena v tem času izplačuje v sorazmernem delu, delavec pa zadrži pravico do prejemkov oziroma plačila prispevkov iz socialnih zavarovanj v skladu z navedenimi predpisi, kot da bi delal.

37. člen
(osebe, zaposlene na podlagi programa aktivne politike zaposlovanja)

(1) Če je delavec pri delodajalcu zaposlen na podlagi programa aktivne politike zaposlovanja (v nadaljnjem besedilu: APZ), se delodajalec lahko odloči, ali bo za takega delavca uveljavljal ukrep začasnega čakanja na delo ali subvencijo iz programa APZ.

(2) Če delodajalec za delavca, zaposlenega na podlagi programa APZ, uveljavlja ukrep začasnega čakanja na delo, se pogodbene obveznosti iz naslova subvencioniranja zaposlitve na podlagi programa APZ prekinejo za čas, ko je delavec vključen v ukrep začasnega čakanja na delo. Po vrnitvi delavca na delo pogodba o zaposlitvi, sklenjena na podlagi programa APZ, velja do poteka datuma, do katerega je bila sklenjena, in se ne podaljša za čas vključenosti v ukrep začasnega čakanja na delo.

38. člen
(postopek in način uveljavljanja delnega povračila nadomestila plače)

(1) Delodajalec uveljavi pravico do delnega povračila nadomestila plače na podlagi tega podpoglavja z vlogo, ki jo vloži v elektronski obliki pri zavodu v 15 dneh od napotitve delavca na začasno čakanje na delo.

(2) Pravice do povračila izplačanih nadomestil plače iz prejšnjega odstavka ne more uveljavljati delodajalec, nad katerim je uveden postopek stečaja ali ki je v likvidacijskem postopku.

(3) Vlogi iz prvega odstavka tega člena delodajalec priloži:

- izjavo, za pravilnost katere kazensko in materialno odgovarja, da v obdobju, za katerega uveljavlja delno povračilo nadomestila plače, zaradi posledic poplav ne more zagotavljati dela delavcem;
- dokazila o napotitvi delavcev na začasno čakanje na delo,
- izjavo, da je zaposlenim do dneva vložitve vloge izplačal plačo in vsa nadomestila plače.

(4) Zavod odloči o vlogi v 15 dneh od prejema popolne vloge z odločbo. Zoper odločbo ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(5) Odločba iz prejšnjega odstavka mora vsebovati zlasti predmet, osnovo za izračun nadomestil plače, način izračuna in višino delnega povračila nadomestila plače, vsebino zahtevkov za delno povračilo nadomestila plače in njihovih prilog, razloge za zavrnitev zahtevka za povračilo, rok za izplačilo, obdobje vračanja sredstev, spremljanje in poročanje, sankcije za kršitev odločbe ter nadzor nad izvajanjem odločbe.

(6) Delno povračilo nadomestila plače, razen za delavce, za katere plačilo nadomestila plače ne bremeni delodajalca, se delodajalcu na podlagi vloženega zahtevka za povračilo izplačuje mesečno, v sorazmernem deležu ali v celoti, in sicer deseti dan meseca, ki sledi mesecu izplačila nadomestila plače na podlagi tega podpoglavja.

(7) Delodajalcu pripada povračilo nadomestila plače za dejansko mesečno oziroma tedensko obveznost, za prazničen in drug dela prost dan, določen z zakonom, če bi delavec na ta dan dejansko delal.

(8) Delodajalec mora zahtevek za delno povračilo nadomestila plače na podlagi tega podpoglavja na podlagi predhodno izdane odločbe o delnem povračilu nadomestila plače vložiti najpozneje do 30. junija 2024.

(9) Če je delodajalec napotil delavce na začasno čakanje na delo že pred uveljavitvijo tega zakona, lahko vloži vlogo iz prvega odstavka tega člena v 15 dneh od uveljavitve tega zakona.

39. člen

(izvajanje nadzora nad dodelitvijo in izplačevanjem nadomestil plače, izvajanjem odločbe in hramba podatkov)

(1) Delodajalec, ki uveljavi delno povračilo nadomestila plače, mora zavodu omogočiti administrativni in finančni nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti iz odločbe iz četrtega odstavka prejšnjega člena. V primeru nadzora na kraju samem mora delodajalec zavodu omogočiti vpogled v računalniške programe, listine in postopke v zvezi z izvajanjem tega zakona.

(2) Za potrebe izplačevanja delnega povračila nadomestila plače in izvajanja nadzora iz prejšnjega odstavka ima zavod pravico brezplačno pridobivati podatke o delavcih na začasnem čakanju na delo iz zbirke podatkov od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, upravljavca Centralnega registra prebivalstva ter FURS, in sicer:

- osebno ime,
- EMŠO,
- zavarovalno podlago in
- podatke o izplačanih plačah in plačanih prispevkih za socialno varnost.

(3) Zaradi izvajanja nadzora nad izpolnjevanjem obveznosti iz izdane odločbe ima zavod pravico tudi neposredno od delodajalca pridobivati dokazila in listine, iz katerih je razviden način uveljavljanja pravic na podlagi tega podpoglavja, na katerih mora delodajalec prekriti oziroma iz katerih mora izločiti tiste dele listin, ki niso nujni za ugotovitev razloga prenehanja zaposlitve in za vročitev takšne listine.

(4) Podatki, ki jih pridobi zavod na podlagi tega podpoglavja, se ne smejo pošiljati tretjim osebam, hranijo pa se deset let po njihovi pridobitvi, razen v anonimizirani obliki za raziskovalne namene.

(5) Po preteku roka hrambe iz prejšnjega odstavka se podatki blokirajo in obravnavajo v skladu s predpisi, ki urejajo poslovanje organov javne uprave s stalno zbirko dokumentarnega gradiva oziroma ravnanje z javnim arhivskim gradivom.

(6) Po blokiranju v skladu s prejšnjim odstavkom se podatki iz drugega odstavka tega člena hranijo 30 let.

40. člen (obveznosti delodajalca)

(1) V obdobju prejemanja povračila izplačanih nadomestil plače za delavce na začasnem čakanju na delo na podlagi tega podpoglavja mora delodajalec delavcem izplačevati nadomestila plače.

(2) V obdobju iz prejšnjega odstavka delodajalec ne sme odrejati nadurnega dela ali začasno prerazporediti delovnega časa, če to delo lahko opravi z delavci na začasnem čakanju na delo.

(3) Delodajalec v obdobju prejemanja delnega povračila nadomestila plače ne sme začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, ki jih je napotil na začasno čakanje na delo, ali odpovedati pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov, razen če je bil program razreševanja presežnih delavcev sprejet že pred 3. avgustom 2023 in delodajalec za te delavce ni uveljavil pravice do delnega povračila nadomestila plače na podlagi tega podpoglavja. Delodajalec ne more uveljavljati delnega povračila nadomestila plače za delavca v času teka odpovednega roka.

(4) Če delodajalec ravna v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom tega člena, mora prejeta sredstva v celoti vrniti.

(5) Delodajalec, ki prejema ali je prejemal sredstva v skladu s tem podpoglavjem, prejeta sredstva vrne v celoti, če začne postopke likvidacije na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, v obdobju:

- prejemanja sredstev ali
- po prenehanju prejemanja sredstev, ki je enako obdobju prejemanja sredstev.

(6) Delodajalec, ki je prejel delno povračilo nadomestila plače na podlagi tega podpoglavja, prejeta sredstva vrne v celoti, če je pri oddaji vloge za uveljavitev pravice predložil neresnično izjavo iz prve ali tretje alineje tretjega odstavka 38. člena tega zakona.

(7) O vračilu prejetih sredstev na podlagi četrtega, petega in prejšnjega odstavka tega člena odloči zavod z odločbo. Zoper odločbo o vračilu prejetih sredstev ni pritožbe, možen pa je upravni spor. Delodajalec mora prejeta sredstva vrniti v 30 dneh od vročitve odločbe, skupaj z obrestmi v višini zakonsko določenih zamudnih obresti, ki tečejo od dneva prejema povračila nadomestila plače do dneva vračila.

(8) Delodajalec, ki je prejel delno povračilo nadomestila plače na podlagi tega podpoglavja, mora v primeru, če je od 3. avgusta 2023 prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, izplačanih v letu 2023 oziroma

za leto 2023, o tem obvestiti FURS najpozneje v dveh mesecih po izplačilu. Prejeta sredstva mora vrniti v 30 dneh po vročitvi odločbe, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi v skladu z zakonom, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti, ki tečejo od dneva prejema delnega povračila nadomestila plače do dneva vračila. Nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti vračila prejetih sredstev iz tega odstavka izvaja FURS, ki za postopek nadzora smiselno uporabi zakon, ki ureja davčni postopek.

(9) Če obveznost vračila delnega povračila nadomestila plače iz tega člena ni plačana v roku, določenem s tem zakonom, se prisilno izterja. Izvršbo opravi FURS v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

41. člen

(javna objava evidence prejemnikov sredstev)

Seznam prejemnikov povračila nadomestila plače na podlagi tega zakona in podatki o višini prejetega delnega povračila nadomestila plače predstavljajo informacijo javnega značaja in so javno objavljeni na spletni strani zavoda.

42. člen

(pridobivanje podatkov za namen izvajanja nadzora)

Zaradi izvajanja nadzora nad pravilnostjo izjave iz tretje alineje tretjega odstavka 38. člena tega zakona ima zavod pravico od FURS brezplačno pridobiti podatke o višini izplačanih nadomestil plače na dan vložitve vloge za delno povračilo nadomestila plače na podlagi tega zakona.

4. Skupne določbe podpoglavja

43. člen

(pogoji dodelitve državne pomoči)

(1) Ukrepi iz tega podpoglavja se izvajajo v skladu s 50. členom Uredbe 651/2014/EU.

(2) Pri odločanju o višini povračila nadomestila plač delavcem zaradi nezmožnosti opravljanja dela zaradi višje sile zaradi posledic naravne nesreče in nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo je treba zagotoviti, da vsota sredstev, dodeljenih po tem zakonu, in sredstev, dodeljenih kot izplačilo zavarovalnega zneska, prejetih donacij ter sredstev, dodeljenih iz državnega proračuna in občinskih proračunov, ni večja od dejanske škode. Prejemnik državne pomoči na zahtevo pristojnega organa predloži dokazila o višini dejanske škode.

(3) Če pristojni organ ugotovi, da škoda ni bila pravilno ocenjena ali je upravičenec prejel pomoč v nasprotju s prejšnjim odstavkom tega člena, v odločbi določi rok za vračilo prekomerno prejete pomoči. Po poteku roka za vračilo prekomerno prejete pomoči in do vračila se upravičencu obračunavajo zakonske zamudne obresti po zakonu, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti.

44. člen

(obročno vračilo)

(1) Ne glede na zakon, ki ureja javne finance, lahko FURS in zavod, ki sta pristojna za ugotavljanje vračila neupravičeno prejetih sredstev, izplačanih na podlagi tega zakona, dovolita obročno plačilo dolga iz tega naslova v največ šestih mesečnih obrokih v obdobju šestih mesecev.

(2) Za čas, ko je dovoljeno obročno plačilo v skladu s tem zakonom, se za odloženi znesek (vključno z zamudnimi obrestmi) ne zaračunajo obresti.

(3) Če je zavod ali FURS dovolil obročno plačilo, prejemnik sredstev pa zamudi s plačilom posameznega obroka, z dnevom zapadlosti neplačanega obroka zapadejo v plačilo vsi naslednji neplačani obroki. Zavod ali FURS v odločbi, s katero dovoli obročno plačilo, prejemnika sredstev opozori na posledice zamude.

(4) Zavod ali FURS pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja davčni postopek, zavaruje izpolnitev in plačilo obveznosti.

(5) Za vsa vprašanja, ki niso urejena v tem členu, se smiselno uporablja zakon, ki ureja davčni postopek.

45. člen (inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega podpoglavja opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za delo v skladu s predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor.

46. člen (kazenske določbe)

(1) Z globo od 3.000 do 20.000 eurov se kaznuje delodajalec, ki:

1. ne omogoči administrativnega in finančnega nadzora (prvi odstavek 39. člena);
2. izplača nadomestila plače v nasprotju s 40. členom tega zakona (prvi odstavek 40. člena);
3. v času prejemanja delnega povračila nadomestila plače delavcem odredi nadurno delo ali začasno prerazporedi delovni čas (drugi odstavek 40. člena);
4. v obdobju prejemanja delnega povračila nadomestila plače začne postopek odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga delavcem, ki jih je napotil na začasno čakanje na delo ali odpove pogodbe o zaposlitvi večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov ali začne postopek odpovedi pogodbe o zaposlitvi v šestih mesecih po prenehanju prejemanja povračila nadomestila (tretji odstavek 40. člena);
5. predloži neresnično izjavo, da je zaposlenim na dan vložitve vloge za uveljavitev delnega povračila nadomestila plače izplačal vsa nadomestila plače (tretja alineja tretjega odstavka 38. člena);
6. v roku ne obvesti Finančne uprave Republike Slovenije o obveznosti vrnitve sredstev (osmi odstavek 40. člena).

(2) Z globo od 1.500 do 8.000 eurov se kaznuje delodajalec, ki zaposluje deset ali manj delavcev, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 450 do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 450 do 1.200 eurov se kaznuje delodajalec samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Začasni ukrep pomoči za samozaposlene

47. člen (upravičenci)

(1) Upravičenec do pomoči za samozaposlene je oseba, ki je opravljala dejavnost najmanj od 1. julija 2023 do uveljavitve tega zakona in dejavnosti zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 ne more opravljati ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu tudi po poplavih iz avgusta 2023, in sicer:

- samozaposleni, ki je na dan uveljavitve tega zakona v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključen na podlagi 15. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19 in 75/19; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2),
- družbenik ali delničar gospodarske družbe oziroma ustanovitelj zadruga ali zavoda, ki je poslovodna oseba, in je na dan uveljavitve tega zakona v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključen na podlagi 16. člena ZPIZ-2 in
- kmet, ki je na dan uveljavitve tega zakona v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključen na podlagi 17. člena ali petega odstavka 25. člena ZPIZ-2.

(2) Pomoč za samozaposlene iz prejšnjega odstavka znaša 1.200 eurov na mesec za avgust, september, oktober, november in december 2023. Pomoč za samozaposlene v kulturi, ki so v skladu z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg) registrirani v razvidu samozaposlenih v kulturi in imajo pravico do plačila prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz proračuna Republike Slovenije, znaša 760 eurov na mesec. Pomoč za upravičence kmete, ki so oproščeni plačila prispevkov delodajalcev za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, znaša 1.020 eurov na mesec.

(3) Če upravičenec iz prvega odstavka tega člena v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagah 15., 16., 17. člena in petega odstavka 25. člena ZPIZ-2 za posamezni mesec ni vključen za celotni mesec ali za polni zavarovalni čas, je upravičen do sorazmernega dela pomoči za samozaposlene po prejšnjem odstavku glede na delež vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za posamezni mesec oziroma do polnega zavarovalnega časa po teh podlagah. Delež vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za posamezni mesec oziroma do polnega zavarovalnega časa po teh podlagah se za posamezni mesec določi upošteva povprečno dnevno število ur vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v posameznem mesecu.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek sorazmernost dela pomoči za samozaposlene ne velja za upravičence, ki so do polnega zavarovalnega časa vključeni na podlagi drugega odstavka 19. člena ZPIZ-2, razen v primeru, če za posamezni mesec ni vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagah 15., 16., 17. člena ali petega odstavka 25. člena ZPIZ-2 za celotni mesec.

(5) Do izplačila pomoči za samozaposlene iz drugega odstavka tega člena ni upravičena oseba iz prvega odstavka tega člena, ki ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki

jih pobira davčni organ, če ima na dan vložitve vloge neplačane obveznosti v višini 50 evrov ali več in nima predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih pet let do dne oddaje vloge.

(6) Pomoč za samozaposlene je oproščena plačila vseh davkov in prispevkov.

48. člen (izplačilo)

(1) Za izplačilo pomoči za samozaposlene upravičenec iz prejšnjega člena preko informacijskega sistema FURS predloži izjavo, s katero izjavlja, da je oseba, kot jo opredeljuje prejšnji člen, in da zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu.

(2) Upravičenec poda izjavo iz prejšnjega odstavka na podlagi lastne ocene poslovanja, upošteva druge odstavke 50. člena tega zakona.

(3) Upravičenec vloži vlogo do zadnjega v mesecu v septembru, oktobru, novembru oziroma decembru 2023 za pretekli mesec ali za več preteklih mesecev skupaj v obdobju od 4. avgusta do 31. decembra 2023. Izplačilo se izvede 10. v mesecu, ki sledi mesecu oddaje vloge.

(4) Upravičenec iz prvega odstavka prejšnjega člena prejme pomoč za samozaposlene za posamezni mesec od avgusta 2023 do decembra 2023. Če poda izjavo za več mesecev skupaj, se mu nakaže seštevek pomoči za samozaposlene za posamezne mesece.

(5) Upravičenec iz prejšnjega člena predloži izjavo preko informacijskega sistema FURS v elektronski obliki do 31. decembra 2023. Predloga obrazca izjave je objavljena na portalu eDavki.

(6) Pomoči za samozaposlene za avgust, september, oktober, november in december 2023 iz drugega odstavka prejšnjega člena po izpolnitvi pogojev iz prvega odstavka prejšnjega člena izplača FURS.

49. člen (zagotavljanje sredstev za izplačila pomoči za samozaposlene)

Sredstva za izplačilo izredne pomoči v obliki pomoči za samozaposlene se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

50. člen (vračilo pomoči za samozaposlene)

(1) Izjava upravičenca, da zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu, je informacija javnega značaja.

(2) Šteje se, da upravičenec zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu, če bodo prihodki upravičenca v letu 2023 zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 upadli za več kot 50 odstotkov glede na leto 2022. Če ni posloval v celotnem letu 2022 oziroma 2023, je do

pomoči upravičen tudi tisti upravičenec, ki se mu bodo povprečni mesečni prihodki leta 2023 zaradi posledic poplav iz avgusta 2023 znižali za več kot 50 odstotkov glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2022. Če v letu 2022 ni posloval, je do pomoči upravičeni tudi tisti upravičenec, ki se mu bodo povprečni mesečni prihodki v letu 2023 zaradi posledic poplave iz avgusta 2023 znižali za več kot 50 odstotkov glede na povprečne mesečne prihodke v letu 2023 do 31. julija 2023. Če pogoj iz tega odstavka ni dosežen, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

(3) Za upravičenca, ki ugotavlja prihodke po pravilih o računovodenju, so prihodki iz prejšnjega odstavka čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, ter nadomestila iz zavarovanja za starševsko varstvo.

(4) Subjekt, ki je uveljavil pomoč za samozaposlene, mora v primeru, da je od uveljavitve tega zakona prišlo do izplačila dobička, nakupov lastnih delnic ali lastnih poslovnih deležev, izplačil nagrad poslovodstvu oziroma dela plač za poslovno uspešnost poslovodstvu, izplačanih v letu 2023 oziroma za leto 2023, o tem seznaniti FURS. Prejeta sredstva mora vrniti po vročitvi odločbe, skupaj z zakonsko določenimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od dneva uveljavitve pravic iz tega zakona do dneva vračila.

(5) Subjekt, ki je uveljavil pomoč za samozaposlene in naknadno ugotovi, da ni izpolnjeval pogojev za njegovo pridobitev, o tem obvesti FURS najpozneje do roka za predložitev obračuna od dohodkov pravnih oseb za leto 2023 oziroma za obdobje, ki vključuje podatke za obdobje drugega polletja 2023, oziroma do roka za predložitev obračuna davka od dohodkov iz dejavnosti za leto 2023, in vrniti znesek prejete pomoči v 30 dneh od vročitve odločbe. Po poteku roka za plačilo se mu obračunavajo zakonske zamudne obresti po zakonu, ki ureja predpisano obrestno mero zamudnih obresti.

(6) Nadzor nad uveljavljanjem pravic iz drugega odstavka 47. člena tega zakona izvaja FURS v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek.

51. člen (pogoji dodelitve državne pomoči)

Ukrep iz tega podpoglavja se izvaja v skladu s priglašeno shemo po pravilu »de minimis«.

Začasni ukrep na področju enkratne solidarnostne pomoči

52. člen (davčna obravnava enkratne solidarnostne pomoči)

(1) Ne glede na 7. točko prvega odstavka 44. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US in 158/22) in prvi odstavek 11. člena Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 140/06, 76/08, 63/17, 71/18, 104/21, 114/21, 87/22, 113/22 in 162/22) se enkratna solidarnostna pomoč, ki jo izplača delodajalec v letu 2023, za hujšo škodo, nastalo delojemalcu zaradi naravne nesreče poplav v avgustu 2023, do višine 10.000 eurov ne všteva v davčno osnovo iz dohodka iz delovnega razmerja.

(2) Za hujšo škodo se šteje škoda, ki ogroža zdravje in povzroča neprimerno življenjsko okolje za bivanje.

(3) Znesek enkratne solidarnostne pomoči se v delu, ki presega znesek iz prvega odstavka tega člena, všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja.«.

Začasni ukrep dodatna olajšava za leto 2023

53. člen

(dodatna olajšava za donacije za leto 2023)

(1) Zavezanec po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18, 66/19, 172/21 in 105/22 – ZZNŠPP; v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2) ter zavezanec po Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US in 158/22; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2), ki dosega dohodke iz dejavnosti, ki se vštevajo v letno davčno osnovo, lahko poleg zmanjšanja davčne osnove po prvem in drugem odstavku 59. člena ZDDPO-2 oziroma po prvem in drugem odstavku 66. člena ZDoh-2, uveljavlja dodatno zmanjšanje davčne osnove davčnega obdobja za celoten znesek plačil v denarju za namen odprave posledic poplav v avgustu 2023, plačan na za ta namen posebej oblikovan račun Republike Slovenije, vendar največ do višine davčne osnove davčnega obdobja.

(2) Za znesek iz prejšnjega odstavka se šteje znesek vseh plačil do 31. decembra 2023 na za ta namen posebej oblikovan račun Republike Slovenije.

(3) Za uveljavljanje olajšave po tem členu se smiselno uporabljata peti in šesti odstavek 59. člena ZDDPO-2 oziroma peti in šesti odstavek 66. člena ZDoh-2.

Začasni ukrep na področju gospodarstva

54. člen

(likvidnostni ukrep na področju gospodarstva)

(1) Ne glede na 49. člen Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize (Uradni list RS, št. 163/22 in 15/23) (v nadaljnjem besedilu: ZPGOPEK) se lahko sredstva iz četrtega odstavka 49. člena ZPGOPEK namenijo za likvidnostni ukrep za odpravo posledic po poplavah v letu 2023 v gospodarstvu.

(2) Ne glede na drugi odstavek 50. člena ZPGOPEK se lahko sredstva namenijo za likvidnostni ukrep za odpravo posledic po poplavah v letu 2023 v gospodarstvu.

55. člen

(prehodna ureditev javnih naročil v primerih odprave posledic poplav v avgustu 2023)

(1) Do 31. decembra 2023 se četrti odstavek 66. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl.US, 100/22 – ZNUZSZS in 28/23, v nadaljnjem besedilu: ZJN-3) ne uporablja.

(2) Ne glede na ZJN-3 se do 31. decembra 2023 popravni mehanizem dovoli tudi v primeru, če gospodarski subjekt ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ v skladu s predpisi države, v kateri ima sedež, ali predpisi države naročnika, če vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan roka za oddajo ponudbe ali prijave ali preverjanja znaša 50 evrov ali več ali če na dan roka za oddajo ponudbe ali prijave ta subjekt ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do roka za oddaje ponudbe ali prijave. Naročnik v tem primeru določi primeren rok, v katerem mora gospodarski subjekt obveznosti izpolniti. Ta rok ne sme biti daljši od 30 dni.

56. člen

(pogodbene kazni v primerih odprave posledic poplav v avgustu 2023)

V pogodbah o dobavi blaga ali izvajanju storitev ali izvedbe gradenj, ki so jih zasebnopravni subjekti sklenili z državnimi organi ali samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, javnimi agencijami, javnimi skladi, javnimi zavodi in javnimi gospodarskimi zavodi ter drugimi osebami javnega prava, ki so posredni uporabniki proračuna Republike Slovenije ali proračuna lokalne skupnosti na podlagi Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl.US, 100/22 – ZNUZSZS in 28/23) in se ne nanašajo na dobavo blaga, ki predstavlja opremo potrebno za odpravo posledic poplav v avgustu 2023 se v obdobju do 31. decembra 2023 določbe o pogodbenih kaznih zaradi zamude ne uporabljajo, pogodbeno dogovorjeni roki pa se podaljšajo za obdobje trajanja odprave posledic po naravnih nesrečah večjega obsega.

57. člen

(prednostna obravnava postopkov)

Izdajanje soglasij, dovoljenj ali drugih aktov državnih organov ali nosilcev javnih pooblastil, ki so potrebni za izvedbo ukrepov za odpravo posledic poplav v avgustu 2023 po tem zakonu se izvaja prednostno.

KONČNI DOLOČBI

58. člen

(uporaba zakona)

Spremenjena tretji odstavek 5. člena in 39. člen zakona ter novi 11.a, peti odstavek 34., a44.a in 44.h člen zakona se uporabljajo tudi odpravo posledic naravnih nesreč, povzročenih od 1. januarja 2023.

59. člen

(rok za izdajo podzakonskega predpisa)

Roka za izdajo podzakonskega predpisa iz novega a44.a člena zakona je dva meseca od potrditve ocene neposredne škode.

60. člen

(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.